

Lesbrief Cookies en online winkelen

Waarom inzetten in de klas?

Deze les is bedoeld om kinderen op een laagdrempelige en interactieve manier kennis te laten maken met veilig online winkelen. Doordat er steeds meer valse en frauduleuze webshops op het internet staan, is het belangrijk om als kind te weten waar je op moet letten als je iets online wil kopen.

Ook is het belangrijk om kinderen kennis te laten maken met cookies. Ze leren met deze les wat cookies zijn en op welke manieren bedrijven je gegevens opslaan. Door deze les worden ze bewust over welke data ze allemaal op het internet delen zonder dat ze het in de gaten hebben.

Leeruitkomsten

Na de les kan de leerling:

1. Beschrijven wat cookies zijn
2. Zelf zijn of haar cookies verwijderen
3. Beschrijven waarom cookies juist wel of niet handig kunnen zijn
4. Opnoemen waar je op moet letten als je iets wil kopen op het internet
5. Een webshop controleren zodat hij of zij weet of het een legitieme webshop is

Vorbereiding

Wat heb je nodig?

- Een scherm met internetverbinding om de presentatie (en de video van de politie) op te laten zien
- Als je er een interactieve les van wil maken, kan je de leerlingen allemaal (of in tweetallen) beschikking geven tot een laptop of chromebook.

Uitleg per slide:

Slide 1: Start slide (1 minuut)

Instructies:

Leg uit wat voor les het is en waar de kinderen mee aan de slag gaan (online winkelen).

Slide 2: Wat zijn jouw favoriete merken? (10 minuten)

Zoek op de computer naar de favoriete plekken om te eten, kledingmerken en favoriete uitjes. Of bijvoorbeeld een kerst- of sinterklaascadeau, iets voor hun verjaardag of iets voor vaderdag of moederdag.

Je kan de kinderen dit ook zelf laten opzoeken als ze beschikken over een laptop.

Kunnen ze misschien al reclames zien op websites van producten waar ze al op hebben gezocht?

Slide 3: Wat zijn cookies? (5 minuten)

Cookies zijn kleine bestanden die op je apparaat worden gezet tijdens je bezoek aan een website. Deze cookies zien wat je doet op de website.

Waarom zouden cookies handig zijn?

Waarom zouden cookies juist niet handig zijn?

Instructies:

Laat ze de laptop sluiten als ze het zelf hebben opgezocht.

Praat nu over de berichten die ze hebben gezien over cookies.

-Heb je overal op 'accepteren' geklikt of wijs je cookies bewust af?

-Wie weet wat cookies zijn?

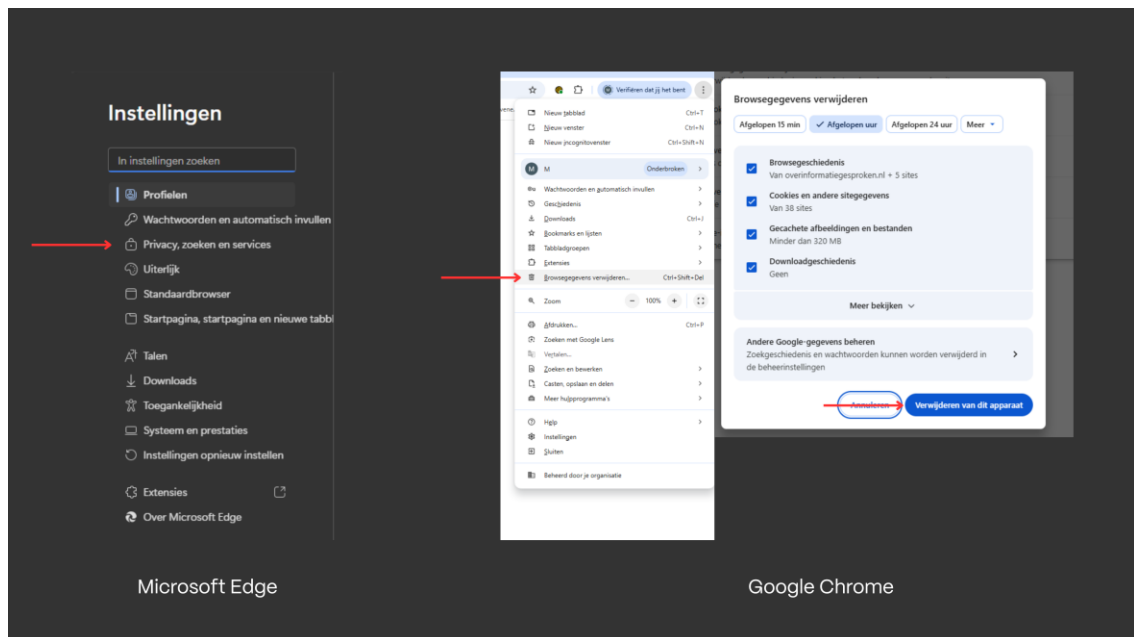
-Waarom zouden cookies handig zijn?

-Waarom zou je juist geen cookies willen hebben op het internet?

Slide 4: Hoe kom je er achter welke websites zien waar jij op hebt gezocht? (5 minuten)

- Ga naar de drie puntjes rechtsboven in de browser
- Ga naar instellingen
- Klik op 'privacy, zoeken en services', 'cookies' en dan 'Alle cookies en sitegegevens weergeven'

Instructies:

Laat ze de laptop weer opendoen als ze er zelf mee aan de slag gaan.

Volg de stappen op de slide. Op deze manier zie je de lijst van alle websites die je volgen met cookies. Dat zijn er best veel toch? Vraag hierbij ook rond of de kinderen het er ook veel vinden.

Zijn ze ervan bewust dat zo veel bedrijven in de gaten houden wat je doet?

Slide 5: Hoe kan je de cookies verwijderen? (5 minuten)

- Druk op CTRL + Shift + Delete.
- Kies bij Tijdsbereik tot wanneer je de cookies wil verwijderen
- Klik op 'Cookies en andere sitegegevens'
- Klik op 'Nu wissen'

Instructies:

Laat ze op 'alles verwijderen' klikken (rechtsboven op de pagina) of klik er zelf op.

Als ze uit het menu zijn gegaan in de tussentijd, kan je het stappenplan uit de slide ook gebruiken (CTRL + Shift + Delete en via daar de cookies wissen).

Laat ze de laptop weer dichtdoen als ze er gebruik van maken.

Slide 6: Dus (samenvatting): (2 minuten)

- Cookies kunnen handig zijn
- Cookies volgen dus heel veel dingen die je doet op het internet

- Wil je dit niet? Accepteer ze dan niet of verwijder ze af en toe.

Instructies:

Vraag ze nog een keer waarom cookies juist handig of niet handig kunnen zijn.

Slide 7: Waar let jij op als je iets online koopt? (5 minuten)

Mag je dat alleen doen of moeten je ouders meekijken?

Kijk jij naar de prijs, levertijd of dat je het terug kan brengen?

Instructies:

Vraag aan de kinderen of ze wel eens iets online kopen.

- Wat voor regels zitten daaraan vast voor hen?
- Mogen ze dit zonder hun ouders doen? Of moeten de ouders toch meekijken?
- Waar letten de kinderen op tijdens het kopen van producten?

Slide 8: Waar let jij op als je iets online koopt? (15 minuten)

De website pakjedealsnu.nl heeft goede deals voor heel veel verschillende producten. Je kan ook naar ticketbewust.nl gaan voor tickets voor wedstrijden, concerten en festivals.

Instructies:

Ga naar de website pakjedealsnu.nl of ticketbewust.nl (controleer van tevoren of deze website toegankelijk is op jouw computer of die van de leerlingen, deze kan geblokkeerd worden door bepaalde computers).

Pakjedealsnu.nl

[Pakjedealsnu.nl](https://pakjedealsnu.nl) is namelijk een nagemaakte website door de politie om aandacht te genereren over niet betrouwbare websites. Het kan dus zijn dat de computers deze website niet toestaan.

Blijf zo lang mogelijk op de homepage staan. Laat de kinderen al kijken naar prijs, levertijd etc. Als je eenmaal op een product klikt, zie je snel een video verschijnen van de politie.

Laat ze verschillende producten zien en hoe goedkoop ze zijn. Laat ze er eentje uitkiezen.

Laat de video zien en bespreek de tips van de politie die onder de video staan.

Werkt de audio niet? Download de video van tevoren en speel deze apart vanaf je computer af. Dan werkt de audio wel.

Ticketbewust.nl

Ticketbewust is een nagmaakte ticketwebsite van de politie in samenwerking met de Fraudehelpdesk.

Blijf zo lang mogelijk op de homepage staan. Laat de kinderen al kijken naar prijs, levertijd etc.

Laat ze verschillende producten zien en hoe goedkoop ze zijn. Laat ze er eentje uitkiezen. Als je op een product klikt, dan zie je een uitleg over deze nepwebsite. Bijvoorbeeld hoeveel slachtoffers er elk jaar zijn met online fraude en tips over hoe je een fraudeleuze website kan herkennen.

Klikken de kinderen nergens op omdat ze de site niet vertrouwen? Dan krijgen ze na enkele momenten ook een melding van de politie dat ze slim genoeg zijn om niets te kopen op deze website.

Slide 9: Waar let jij op als je iets online koopt? (10 minuten)

Gebruik websites zoals:

- [ScamCheck](#)
- [Checkjelinkje.nl](#)
- [Check de Verkoper van de politie](#)

Deze websites controleren of jij veilig iets kan kopen op een webshop.

Instructies:

Ga naar een van de websites die op de slide vermeld staan. Controleer websites waar je op hebt gezocht in het begin van de presentatie.

Slide 10: Dus (samenvatting) (2 minuten)

- Let altijd goed op waar je iets online koopt
- Is iets te mooi om waar te zijn, dan is het waarschijnlijk ook zo
- Twijfel je? Kijk op [ScamCheck](#) Laat ook gerust je ouders meekijken wanneer je iets koopt op het internet.

Instructies:

Ga nog eens bij de kinderen langs:

-Waar let je op als je iets online koopt?

-Is het te mooi om waar te zijn? Dan is dat waarschijnlijk ook.

-Bij twijfel gebruik je checkjelinkje, ScamCheck en Check de verkoper.

Laat ook altijd je ouders meekijken als je iets niet vertrouwt.

Slide 11: Slot slide

Meer informatie

Vond je de les leuk en wil je meer informatie over hoe je veilig kan internetten? Kijk dan op de website van veiliginternetten.nl